

„Jednym z obecnych priorytetów jest tworzenie tzw. lokalnych wspólnot energetycznych”

Wywiad z José Antonio Serrano Martínezem, burmistrzem Murcji w Hiszpanii, która została laureatem nagrody Porozumienia Burmistrzów „City in the Spotlight” (Miasto w Centrum Uwagi).

[Porozumienie Burmistrzów w Europie:] Murcja była pierwszą hiszpańską gminą, która przystąpiła do Porozumienia Burmistrzów już w 2008 roku! Myśląc o tych 13 latach przynależności do ruchu, jakie są Pana zdaniem największe osiągnięcia miasta w zakresie klimatu i energii?

[Burmistrz Serrano Martínez:] Murcja osiągnęła w tym czasie wiele celów, jednym z nich było spełnienie założeń planu SEAP 2020 (planu działań na rzecz zrównoważonej energii), który został przyjęty w listopadzie 2010 roku w celu zmniejszenia emisji CO₂ o 20%. Wynikiem tego jest zmniejszenie w 2020 roku emisji CO₂ o co najmniej 428 334 ton w porównaniu do poziomu z 2007 roku. Obecnie zamierzamy przenieść ten cel na kolejny poziom, zmniejszając emisje o 40% w ramach miejskiego planu SECAP 2030 (planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu), który jest naturalnym rozwinięciem planu SEAP 2020. Jestem również dumny z tego, że w czasie, gdy byłem burmistrzem Murcji, miasto poparło wizję Porozumienia Burmistrzów dotyczącą osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Udział Murcji w Porozumieniu Burmistrzów jest siłą motywującą oraz zapewnia nam europejskie wsparcie do działań służących zmniejszeniu wpływu na środowisko i przystosowaniu się do zmian klimatycznych. Ma ono formę uznania i umożliwia korzystanie z materiałów i sposobów nawiązywania kontaktów, które są niezbędne do wypełniania zobowiązań w zakresie energii i klimatu. Uznanie to stanowi zarówno zachętę, jak i siłę napędową.

Miasto niedawno poparło wizję Porozumienia Burmistrzów na rok 2050 mającą na celu dążenie do sprawiedliwszej i neutralnej klimatycznie Europy. Częścią tego nowego zobowiązania jest współpraca z lokalnymi podmiotami i obywatelami. Co Murcja robi w tym zakresie?

Jeśli chcemy, by społeczeństwo, przedsiębiorstwa, instytucje i administracja w Murcji zmieniły swoje przyzwyczajenia i skupiły się na wspólnym przedsięwzięciu, które zakłada traktowanie środowiska z większym szacunkiem, konieczne jest, by wszystkie podmioty i niewidoczne jednostki społeczne w gminie uaktywniły się. Tylko wtedy uda nam się podjąć ciekawe i udane wspólne działania, w ramach których wszyscy odegramy rolę i będziemy czerpać korzyści. Dlatego Gminna Strategia Zmniejszania Skutków Zmian Klimatu do Roku 2030 oraz Strategia Przystosowania do Zmian Klimatu będą zwieńczone procesem partycypacyjnym, w który zaangażowane będą podmioty społeczne, organizacje, stowarzyszenia zawodowe, specjaliści, centra wiedzy i wiele innych grup.

Jednym z obecnych priorytetów jest tworzenie tzw. lokalnych wspólnot energetycznych zarządzanych przez obywateli, MŚP i samorządy. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie tym wszystkim podmiotom wytycznych w całym procesie i ułatwienie prawdziwej transformacji energetycznej. Mieszkańcy będą mogli produkować energię, zużywać ją, magazynować, udostępniać, a nawet sprzedawać, co stanowi kluczowy czynnik w obniżaniu kosztów i przyczynia się do prawdziwej transformacji energetycznej.

Ponadto zamierzamy przeprowadzić kampanie zapewniające wiedzę oraz szkolenia w zakresie zmian klimatycznych w celu zachęcenia obywateli do udziału w procesie przystosowania gminy do zmian klimatu i promowania otwartego dialogu. Jeżeli klimat się zmienia, to dlaczego my się nie zmieniamy?

Czy napotkali Państwo jakies poważne przeszkody w realizacji lokalnych planów dotyczących klimatu i energii? Jak je przezwyciężacie?

Największą przeszkodą jest uzyskanie środków finansowych na realizację działań służących zmniejszeniu wpływu na środowisko i działań przystosowawczych w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu. Ponieważ możliwości samorządów są ograniczone, musimy znaleźć alternatywne źródła, a także zobowiązać się do zapisania niezbędnych środków w rocznych budżetach i podjąć zdecydowane zobowiązanie finansowe na nadchodzące lata. Zazwyczaj stosowane są różne mechanizmy finansowania, takie jak fundusze odnawialne, programy finansowania przez podmioty zewnętrzne, leasing, wykorzystanie przedsiębiorstw usług energetycznych (ESCO) czy partnerstwa publiczno-prywatnego. Poszukujemy również możliwości współpracy z innymi podmiotami prywatnymi i publicznymi oraz szukamy alternatywnych źródeł finansowania poprzez różne krajowe i europejskie programy grantów i dotacji. Musimy zbadać każdą istniejącą i realną opcję.

Kolejna bariera, jaką musimy pokonać, wiąże się z koniecznością podnoszenia świadomości obywateli w celu zmiany ich przyzwyczajeń, dlatego koncentrujemy wysiłki na zwiększaniu

świadomości w kwestiach zrównoważonego rozwoju. Zaobserwowaliśmy przepaść między wiedzą naukową a świadomością społeczną, i musimy wspierać większe zaangażowanie obywateli, przedsiębiorstw, społeczeństwa i polityków, aby stawić czoła temu problemowi i go wyeliminować.

Dlaczego zdecydowaliście się wziąć udział w konkursie „City in the Spotlight” (Miasto w Centrum Uwagi) organizowanym przez Porozumienie Burmistrzów?

Jesteśmy dumni z przynależności do społeczności Porozumienia Burmistrzów na rzecz Klimatu i Energii i uważam, że nagrody przyznawane przez Porozumienie stanowią doskonałą okazję do zaprezentowania naszego zaangażowania, a jednocześnie aspirujemy do tego, by służyć za przykład dla całej społeczności Porozumienia i nie tylko. Taka postawa daje nam impet i motywację potrzebną do dalszego podążania tą drogą. Wierzymy w Europę i Porozumienie Burmistrzów oraz wszystkie możliwości, jakie ono oferuje. Ekstremalne zjawiska pogodowe stanowią wyzwanie dla całego świata, a jako burmistrz Murcji uważam, że wspólna reakcja Europy spowoduje większą siłę oddziaływania.

Jak wyobraża Pan sobie Murcję w 2050 roku?

Murcja mocno wierzy w projekt miasta, w którym zrównoważony rozwój i szacunek dla środowiska naturalnego są podstawowymi filarami wzrostu i przyszłych możliwości. Mój zespół ma na celu sprawić, aby Murcja była gminą bardziej zorganizowaną, oferującą lepsze połączenia, sprawiedliwszą, bardziej zrównoważoną i otwartą, a w najbliższej przyszłości zostanie zrealizowany szereg projektów, które mają na celu poprawę jakości życia.

Jednym z głównych projektów są prace urbanizacyjne w tzw. „Strefie 0” polegające na zakopaniu starych torów kolejowych w celu usunięcia bliźny dzielącej nasze społeczeństwo i przekształceniu tkanki miejskiej, tak aby powstały w niej ścieżki rowerowe, tereny zielone i miejsca do rekreacji. Ponadto zakopanie torów umożliwi przekształcenie obecnej linii kolejowej w ważną arterię komunikacyjną, gdzie priorytet zyskają piesi, i powstanie dwóch korytarzy łączących nowy deptak z rzeką Segura.

W ciągu najbliższych miesięcy jednym ze znaków rozpoznawczych gminy staną się przestrzenie dla pieszych, a także rozszerzanie stref niskiej emisji oraz różne działania mające na celu poprawę jakości powietrza. Na drogach regionalnych zostaną uruchomione pilotażowe przedsięwzięcia dotyczące ruchu pieszego w celu sprawdzenia, w jakim stopniu realizacja tej inicjatywy ma sens i możliwe jest wprowadzenie stałego ruchu pieszego.

Mobilność w gminie zostanie poprawiona poprzez liczne przedsięwzięcia mające na celu rozwój transportu publicznego, stworzenie większej liczby ścieżek rowerowych, integrację różnych środków transportu, wydzielenie platform przeznaczonych wyłącznie dla transportu miejskiego oraz budowę parkingów zintegrowanych z transportem publicznym. Celem jest zbudowanie dynamicznej gminy, która ułatwia tworzenie fizycznych relacji między miastem a dzielnicami.

Zostaną opracowane różne działania, które w znaczący sposób zwiększą ilość terenów zielonych w gminie, a kolejnym zadaniem będzie uczynienie z nich przestrzeni interakcji międzypokoleniowej. W tym celu wiele przedsięwzięć będzie służyło instalacji infrastruktury przeznaczonej do kalisteniki, jazdy na rolkach lub fizjoterapii.

Tworzenie odpowiedniej zielonej infrastruktury jest kluczem do poprawy bioróżnorodności na obszarach miejskich jako środka przystosowania do zmian klimatu.

Systematycznie mierzymy również w kierunku samozużycia energii, które stanowi główną oś transformacji energetycznej. Zaczynamy od budynków komunalnych i ściśle promujemy lokalne społeczności energetyczne. Wprowadzenie pojazdów elektrycznych jest kolejnym ważnym wyzwaniem, z którym musimy się zmierzyć. To samo dotyczy wprowadzenia bardziej zrównoważonej intermodalności czy bardziej zrównoważonego rozkładu środków transportu służących do pokonania „ostatniego kilometra”.

Inwestowanie w zrównoważony rozwój jest okazją do doskonalenia i szansą na wzrost, którą w Murcji musimy wykorzystać.

Aby zobaczyć naszą prezentację z lata ubiegłego roku poświęconą największym przedsięwzięciom, które zostaną uruchomione w ciągu najbliższych kilku miesięcy, zapraszamy na stronę <https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pIdPagina=25&pIdNoticia=60460#ad-image-0>